

Forradalmi tünetek Romániában.

— A bukaresti lapok nem jelennek meg. —

Temesvárról jelentik: Romániában heves forradalmi tünetek észlelhetők. Temesvárra olyan hírek érkeztek, hogy Romániában számos helyen a parasztság igen fenyegetően viselkedik. Romániában igen nagy az élelmiszerhiány és a kormány eddig nem tudott az

élelmiszerhiányon segíteni. Közvetlen híreket igen nehéz kapni Romániából. *Arad, Temesvár nem tud Brassóval, vagy Kolozsvárral telefonösszeköttetést kapni.* A nyomdások már tegnapelőtt sztrájkba léptek, úgy, hogy a bukaresti lapok nem jelennek meg.

A kormány jelentést tett a Magyar Nemzeti Tanácsnak a bel- és külpolitikai helyzetről.

— A külfölddel való összeköttetésünk megindult. — Néptörvény a városi közigazgatás szabályozásáról —

Budapest, december 30. A Magyar Nemzeti Tanács ma délelőtt 11 órakor Hock János elnöklésével ülést tartott. A kormány képviselőjében megjelent Buza Barna földművelési miniszter. Az elnök kérésére Buza Barna ismertette a kül- és belpolitikai kérdéseket. Beszédében megemlítette, hogy a külföldi államokkal való összeköttetésünk javul és megindul. A kormánynak az az álláspontja, hogy önmagunk menthetjük meg magunkat, ha az önrendelkezési jog alapján teljes autonómiát nyernek a nemzetiségek és népszavazással döntenek mindenben. *Az angolok is fel fogják ismerni, hogy a világbékére alapított világpolitikájuk szempontjából okvetlenül szükséges Magyarország megmaradása.* A polgári pártokat és a szociálista pártot az események közel fogják hozni egymáshoz úgy a bolsevik veszedelemmel, mint a külföldi igaz-

ságtalanságokkal szemben. Nagyon rövid idő alatt lesz erőnk, hogy az igazságtalanságokkal szembeszálljunk. Az élelmezés az aratásig körülbelül biztosítva van. A szénkérdés megoldására vonatkozóan minden lehetőséget megtettünk. A birtokreform ügye holnap kerül a minisztertanács elé és előreláthatóan ki fogja elégíteni a közvéleményt. A birtokmaximum és tőke maximum megállapítását külön törvény fogja szabályozni, hasonlóképpen a földértékadóról külön törvényben fognak gondoskodni.

Tudomásul vette a Nemzeti Tanács, hogy a tegnapi minisztertanács elfogadta azt az új néptörvényt, amely a városi közigazgatás szabályozásáról intézkedik.

Az ülés háromnegyed háromkor végződött. A következő ülés szombaton délelőtt 11 órakor lesz.

Szegeden megkezdik az építkezéseket.

— Értekezlet a munkanélküliség megszüntetéséről. —

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi és iparkamarában vasárnap délelőtt a nagyobb pénzintézetek, iparvállalatok, építetők, továbbá a nemzeti tanács, munkástanács és iparostanács képviselőinek részvételével értekezletet tartottak, amelynek tárgya az volt, hogy milyen intézkedéseket kellene fogantatni a már fenyegetővé vált munkanélküliség megszüntetésére. Az értekezletet a kamara nevében Wimmer Fülöp elnök nyitotta meg és reámutatott a már eddig történt intézkedésekre és ezek között a városnak kislakásépítési akciójára. Kíváncsú volt, hogy a város ezeken kívül más munkálatokat is sürgősen megindítson, ezek között különösen feltöltéseket és a Fehértónak rendezését. A magánépítkezéseknél sokkal nehezebb a helyzet, mert mint a városnál folytatott tárgyalásokból megállapítható volt, anyag alig van és a városban levő mintegy három és fél millió darab téglát a városi építkezések részére teljesen le van foglalva. Reméli azonban, hogy az értekezlet során merülnek fel olyan eszmék, amelyek a nehéz kérdést közelebb viszik a megoldáshoz.

Back Bernát tekintettel az anyagbeszerzés nehézségeire és a munkásság érdekére, főleg olyan munkálatok megkezdését látja szükségesnek, amelyekben a munkáért fizetett összegnek legnagyobb része a munkabérekre esik. Ilyenek különösen a földmunkák. Sürgősen szükségesnek látja a Fehértónak halastóvá való átalakítását, amely igen sok kéznek adna foglalkozást. Sebestyén Endre mérnök a városi mérnöki hivatal nevében azokat a terv- és utafeltöltési terveket ismerteti, amelyek már teljesen elő vannak készítve. Back Bernát javaslatához csatlakozva ezeknek a munkáknak a megkezdését ajánlja. Koos Elemér

az ilyen kubikos természetű munkák megindítását nem tartja elegendőnek, mert ezek csak a napszámosoknak adnak kenyeret, míg a szakmunkások nincsenek foglalkoztatva. Aki teheti, annak építkezni kell. A Szeged Csongrádi Takarékpénztár el is határozta, hogy legközelebb megkezdik egy nagyobb bérházak az építését a Szentháromság-utcában. Bemutatja ennek a háznak a költségvetését, amelyből megállapítható, hogy a mai magas építési költségek mellett a rentabilitás nincs biztosítva. Az intézet mégis közérdekből vállalja az áldozatot, de valaminek történni kell, hogy a magánosok is építhessenek.

Ligeti Béla építész szerint ez az anyagbeszerzésen múlik. Rettenetes baj, hogy a Bánáttól el vagyunk zárva és onnan a legközönségesebb anyagokhoz, homokhoz, földhöz és téglához sem lehet hozzájutni. Landesberg Mór szintén az anyagbeszerzést tartja a legfontosabbnak. Az építőanyagok megszerzése a központi rendszer mellett, amelyet a mai kormány is fentartott, valóságos kálvária. Fel kellene oldani az építőanyagokat, hogy aki dolgozni akar, tudjon is. Emellett a munkástanácsnak, amely annyi mindent rendezett, rendezni kellene a fuvar kérdését is, mert lehetetlen, hogy egy fuvarért olyan összegeket kérjenek Ujszegedről Szegedre, amely a szállítmány értékét tízszeresen felülmúlja. Szász Ernő ipari szakcsoporthoz szerint tagozva egy nagyobb alkalmi egyesülés létesítését hozza javaslatba a nagytőkések bevonásával, amely egyesülés a rizikó vállalkozásával tenné lehetségessé az iparosra nézve a munkálkodást és a kisebb vállalkozónak az építést.

Wallisch Kálmán hivatkozással azokra a hangokra, amelyek a munkabérek leszállítá-

sát kívánták, kijelenti, hogy ez most keresztlívihetetlen. A munkabérek magasságának oka ugyanis a megélhetés rendkívüli drágasága. A munkabérek csak a drágaság megszűnésével együtt szállhatnak le. Figyelmébe ajánlja azonban mindenkinek, akinek félténi valója van, hogy még áldozatoktól se riadjon vissza, mert ezek az áldozatok a meglévő vagyonnak a megmentését szolgálják. Azt ajánlja, hogy a kamara hívja össze az egyes ipari szakcsoporthoz és külön-külön tárgyalja meg mindegyikkel, hogy melyek azok a munkák, amelyeket azonnal megkezdhetnek. Tonelli Sándor szerint elsősorban az építkezéseket kell megkezdni, mert ez ad a legkülönbözőbb iparoknak foglalkozást és a legtöbb embernek kenyeret. Hogy azonban a mai drága árak mellett, amelyek minden rentabilitást kizárnak, a magánosoknak kedvük legyen építeni, biztatásra van szükségük. Szabó Gyulának egy javaslatára hivatkozva határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a kamara a mai ülésből kifolyólag megkeresi az illetékes szakminisztereket, hogy mindazon építkezések, amelyek az 1919. év folyamán végrehajtandók, vétesse ki a tervezett nagy vagyonadó alól. Dr. Eisner Manó kéri, hogy a kamara záros határidő alatt a jogi és közgazdasági szempontok figyelembevételével készítse el a tekintetbe jövő munkálatok programját. Kecskeméti Antal Wallischhoz hasonlóan szintén a nagytőke kötelességének tartja, hogy a mai nehéz viszonyok között az építőipart foglalkoztassa. Pálffy Dániel hozzájárul Szász Ernő indítványához, amely garanciális alap létesítését célozza, de ezt csak azokra az iparokra akarja kiterjeszteni, amelyek tényleg dolgozhatnak. A lakatos iparban erre szükség nincs, de igen jó szolgálatot tenné például az asztalosiparban.

Szász Ernő ismételt felszólalásában részletesen kifejti tervét. A javasolt alkalmi részvénytársaságot úgy képzei, hogy abban erejéhez képest minden tőkés és iparos részt venne. Ha más munka nincs, a társaság még raktárra is készítené tömegcikkeket, hogy adandó alkalommal értékesítse. Ligeti Béla a szegedi szakszervezetek munkáslétszámadataira támaszkodva azt bizonyítja, hogy tíz nagyobb ház építésével Szeged munkássága már foglalkoztatva van. Ha ezt sikerül elérni, nem látja a helyzetet sötétnek. A munkásság jelenlévő képviselőinek figyelmébe ajánlja azonban a kereskedők után a piac megrendszabályozását is, mert minden drágaságnak ma ez a forrása.

Körmendy Mátyás felszólalása után, ki az építő iparon kívül a butoripart ajánlotta az értekezlet figyelmébe, Wimmer Fülöp elnök összegezte az elhangzottakat. Kijelentette a kamara nevében, hogy a rögtön végrehajtandó javaslatokat illetően az intézkedések rögtön megtörténnek és a megkeresések az érdekelt hatóságokhoz és szakcsoporthoz azonnal elmennek. A többi kérdések dolgában, amelyek közé különösen a Szász-féle indítvány tartozik, a kamara legközelebbi ülést fog összehívni és addig előkészíti az Eisner-féle indítvány szerint kívánatos programot is. Ezekben az ügyekben szükségesnek látja azonban, hogy a nemzeti tanács, munkástanács és iparostanács is a kamarával karöltve működjen, mert csak úgy látja az eredményt biztosíthatónak, ha a munkából a részét mindenki kiveszi. A történetekről a kamara az érdekeltséget megfelelő módon tájékoztatni fogja. Az értekezlet ezzel véget ért.

A Délmagyarország telefonjai

Kiadóhivatal 81
Szerkesztőség 306

Riz, Mirza, Riz Ropp Riz Apart cigarettahüvelyek 1000 darabonként 10 kor-ért kaphatók a Médi Specialité hygienikus szivarkahüvely főraktárában. Szeged, Jókai-utca 11. Telefon 15-20.